

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Quinquagesimum Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

Quinquagesimum Priuilegium.

- E**CCLESIA habet hoc priuilegiū, ꝛ quòd si clerici regulares, & seculares locauerūt aliquem fundum Ecclesiæ, vel in feudum dederint, cum aliqua conditione, vel pacto, in præiudicium iuris alterius parochialis Ecclesiæ, pactum non tenet, & exactum hac occasione reddere cogūtur illi Ecclesiæ, tale pactum impositum fuit conductoribus, & feudatariis, vt decimas soluant eis, & apud eorum Ecclesias sepulturam eligant, vnde cum Papa hoc non ignorasset, decreuit exactum restituere Ecclesiæ parochiali, cap. plerique de pac. Ratio enim fuit, ꝛ nam cum pactum ex auaritia procedat, penitus reprobauit, non licet parochianis pacisci cum alia Ecclesia in præiudicium iuris parochialis quia iura parochialia sunt debita ipsius Ecclesiæ parochialis, de paroch. ibi per totum tit. contra tale debitum pactum locum non habet, vt factum in alterius præiudicium, cap. si diligenti de for. com. pet. & cap. ea te de iureiuran. ꝛ Reprobatur electio sepulturæ ex pacto, in aliena Ecclesia, licet ex eius voluntate quis eligere valeat, cap. i. de sepult. & in clemen. cupientes in si. de pen. ꝛ Et cum pactum à Papa fuerit reprobatum, de eo nihil dicendum superfit, sed eius auctoritati acquiescendum, potest tamen sumpta occasione pacti in dubium refricari si ꝛ qñ pœna fuisset adiecta pacto, vel si iuramentū adiectū fuisset, an ob vim iuramenti, & pœnæ pactum valeat. Hic igitur videatur, ꝛ an pactū sit contra ius, vel præter ius, si contra ius, nec pactum nec pœna valet, ca. quæ contra ius de reg. iur. in 6. etiam si iusurandum præstitum fuerit, cap. si diligenti, de for. compe. ꝛ si uero pactum esset præter ius, licet pactum non valeat tamen pœna apposita valet, l. stipulatio ista §. alteri, ff. de verborum obligatio. ꝛ si pœna esset adiecta pacto secundum ius, poterit agere, vel ad obseruantiam pacti, vel ad pœnæ solutionem, sed quatenus fuisset adiecta illa clausula saluo rato manente pacto, isto casu ad utrunque videlicet ad pactum, & ad pœnam contrafaciens teneretur, capitu. dilecti de arbitra. glos. in regula accessorium de regulis iuris in sexto, sed cum dictum sit, ꝛ de iuramento, quòd seruandum est, sine interitu salutis aternæ, capitu. si uero de iureiurando videndum fore existimo, ꝛ quando iuramentum super re turpi valeat, ꝛ in

con.

11 contractu de vsuris soluendis si interuenit iuramentum seruand- 1
 12 dum venit. † Vsurā est omni lege reprobata, † & tamen si quis iu- 1
 13 rauerit soluere tenebitur, solutio hæc est, quod pactum non valet 1
 sine iuramento, ex quo turpiter quis recipit promissionem, capit. 1
 14 debitores de iureiuran. sed distinguendum est † quando iuramen- 1
 tum valet, aut iuramentum continet turpitudinem ex persona 1
 vtriusque recipientis, scilicet & iurantis, & non tenet, vt in d. cap. si 1
 diligenti, & 22. q. 2. per totum. Aut continet turpitudinem ex par- 1
 15 te iurantis, † & idem quia non potest quis se vinculare ad pecca- 1
 tum, vel etiam contra bonos mores, vt in regul. non est obligato 1
 16 rium, de reg. iur. in 6. † Aut continet turpitudinem solum ex par- 1
 te recipientis, non autem ex parte iurantis, & iuramentum obli- 1
 17 gat, & hoc casu procedit, cap. debitores & est ratio, quia † iuramē- 1
 tum principaliter dirigitur in Deum, in quo non reperitur turpi- 1
 tudo, igitur qui iurat tenetur ad obseruantiam, & seruando non 1
 18 peccat. † Sed solum virtute iuramēti repeti potest ab eo, qui tur- 1
 piter recepit, vt in d. cap. debi tores, & in cap. ad audientiam, & in 1
 cap. ad aures, quod met. causa.

S V M M A R I V M.

- 1 Omisum ex auctoritate Papæ plenum, & firmum robur obtinet.
- 2 Pacta sola obtinent firmitatem, aded quod si aliquid ab eo confirmante, omis-
sum fuisset intelligatur sola translatione, vel pacto sopitum.
- 3 Casus in quo maiorem vim habet transactio, quam Papæ confirmatio.
- 4 Infirma, vel minus valida per confirmationem Papæ recipiunt firmitatē, &
ita omisa per eum ex transactione, & pacto robur recipiunt.
- 5 Transactio an possit interuenire in spiritualibus, videtur dicendum, quod
sic.
- 6 Pactum non valet in spiritualibus.
- 7 Transactio, in spiritualibus propriè sumpto vocabulo interuenire non potest
vt aliquod temporale detur pro spirituali, quia esset simonia.
- 8 Transactio habet locum in decimis, nam de cima est spiritualis.
- 9 Spirituale pro spirituali dari potest.
- 10 Omisum per Papam tollitur transactione ita defectus in transactione, siue in
vis, siue facti suppleri potest per eum.
- 11 Suppletio generalis, an tollere potuit?
- 12 Clausula supplens omnem defectum refertur duntaxat ad solemnitates iu-
ris non autem supplet defectum inhabilitatis personarum, vel alium defe-
ctum naturalem.

Papa

- 13 Papa si non est informatus de omnibus, clausula solum refertur ad defectus commissos circa solemnitates iuris.
- 14 Iudex citra Papam supplere potest defectum commissum in contractibus, vel in iudicijs, etiam si esset Legatus de latere.
- 15 Transactionis tres sunt species, specialis, Generalis, & indefinita.
- 16 Transactio specialis non nocet in alijs specialibus, quia specialis, specialem effectum operatur.
- 17 Transactio generalis restringitur ad id, de quo specialiter est actum.
- 18 Transactio indefinita equipollet vniuersali.
- 19 Non nocent ea, quæ in iudicio deducta non sunt.
- 20 Transactio generalis, de rigore iuris tenet in omnibus, & exemptionem parit, sed replicatione doli rescinditur.
- 21 Transactio non valet nisi fiat in utilitatem Ecclesie.

Quinquagesimum Primum Priuilegium.

- E**CCLESIA Hoc priuilegio gaudet, † quòd si aliquid omissum fuerit, ex Papæ auctoritate plenum, & firmum robur obtineat, sola transactio, vel pactum cap. 1. de transac. Erat controuersia inter aliquos Ecclesiarum Prælatos, fuit quæstio illa ex transactione sopita, sed ne imposterum, aliqua inter eos oriretur difficultas adierunt Pontificem M. vt eam confirmaret, statuit igitur, vt omnia instrumenta, vel omne aliud quod alicui eorum opem præbere possent, ex præscriptione, ex priuilegio sint cassa, & pro nullis habeantur. Et † quòd sola pacta obtineant firmitatem adeo, quòd si aliquid ab eo confirmante omissum fuisset intelligatur sola transactione vel pacto sopitum, † & ita in hoc casu maiorem vim habet transactio, quàm Papæ confirmatio. In proposita quæstione est animaduertendum, quòd ea quæ sunt, † infirma, vel minus valida per confirmationem Papæ recipiunt firmitatem, & ita omisssa per eum ex transactione, & pacto robur recipiunt. † Sed in dubiū venit an transactio possit interuenire in spiritualibus? Et videtur dicendum, quòd sic. cap. Generalis, 54. dist. & cap. Casellas 10. q. 2.
- † Sed in contrarium videtur, quòd pactum non valet in spiritualibus, cap. cum pridem de pact. & ibi etiam in cap. pactiones solutio hæc est, † quòd in spiritualibus transactio propriè sumpto vocabulo interuenire non potest, vt aliquod temporale detur, pro spirituali